

Sykepleierstudenters samarbeid med medstudenter på campus - til inspirasjon eller til besvær?

Jacobsen, T. I. (2018). Sykepleierstudenters samarbeid med medstudenter på campus - til inspirasjon eller til besvær? *Nordisk sygeplejeforskning*, 8, 308-318.

Accepted version of article in
Nordisk sygeplejeforskning

Publisher's version:

[10.18261/issn.1892-2686-2018-04-06](https://doi.org/10.18261/issn.1892-2686-2018-04-06)

© Universitetsforlaget 2018

Nordisk Sygeplejeforskning

Nursing students collaborating with fellow students at campus - inspiration or trouble?

Journal:	<i>Nordisk Sygeplejeforskning</i>
Manuscript ID	SYGEPEJ-2018-0010.R2
Manuscript Type:	Professional nursing article
Scandinavian Keywords:	Gruppearbeid, Læring, Medstudentsamarbeid, Sykepleierutdanning
English Keywords:	Learning, Nursing Education, Peer Collaboration, Teamwork

SCHOLARONE™
Manuscripts

1
2
3 **Tittel:** Sykepleierstudenters samarbeid med medstudenter på campus, - til inspirasjon eller
4 til besvær?
5
6

7
8 **Sammendrag:**
9

10
11 **Bakgrunn:** Sykepleierstudenter samarbeider på campus i ulike læringssituasjoner.
12
13 Grupesamarbeid vektlegges for å løse faglige spørsmål og styrke
14 samhandlingskompetanse hos fremtidige sykepleiere. Det er ønskelig at bachelorstudenter i
15 sykepleie skal oppleve samarbeid med medstudenter til inspirasjon og vekst. Flere lar seg
16 inspirere i kreativt samarbeid med andre på campus, mens gruppearbeid for noen
17 sykepleierstudenter medfører konflikter og frustrasjoner. **Hensikt:** Hensikten med studien
18 var å undersøke hvilke faktorer i utdanningstilbudet som fremmer motivasjon for læring
19 hos sykepleierstudentene. Artikkelen konsentreres til sykepleierstudentenes erfaring med
20 når de lar seg inspirere til å lære mer i studiet, knyttet til ulike samarbeidsmuligheter på
21 campus. Det diskuteres resultater som synliggjør at bachelorstudenter i sykepleie opplever
22 samarbeid med medstudenter som inspirerende, så vel som til hinder for læring. **Metode:**
23 En kvantitativ undersøkelse med strukturert spørreskjema. **Resultat:** Studien viser at
24 sykepleierstudentene lar seg inspirere til å lære mer i samarbeid med medstudenter på
25 campus. Flertallet har også hatt stor nytteverdi av lærerveiledning i gruppearbeidet. En
26 betydelig andel av respondentene er avhengig av selvstudier for å kunne bli inspirert til å
27 lære mer, og mange ønsker derfor mer tid til egenstudier. **Konklusjon:** Det anbefales å
28 variere læringsmetodene på en måte som tilrettelegger for individuelt arbeid i kombinasjon
29 med gruppearbeid. Det kan være nødvendig med tilbud om veiledning av en fagperson
30 både til faglige utfordringer så vel som til utfordringer knyttet til sykepleierstudentenes
31 samarbeid seg imellom.
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

54
55 **Nøkkelord:** Gruppearbeid; Læring; Medstudentsamarbeid; Sykepleierutdanning
56
57
58
59
60

Abstract:

Title: Nursing students collaborating with fellow students at campus - inspiration or trouble?

Background: Nursing students collaborate on campus in different learning situations. Group collaboration is emphasized to solve academic issues and strengthen interaction skills with future nurses. It is desirable that bachelor students in nursing should experience collaboration with fellow students for inspiration. Several students are inspired creative collaboration with others on campus, while group work for some nursing students causes conflicts and frustrations. **Purpose:** The purpose of the study was investigating factors in the education program that promote motivation for learning among nursing students. This article concentrates on nursing students' experience with inspiration to learn more, linked to various opportunities for collaboration on campus. **Method:** A questionnaire with closed answer alternatives and statistical analysis. **Result:** Nursing students are encouraged to learn more in collaboration with fellow students on campus. The majority has also had a great deal of usefulness in teacher guidance for group work. A significant proportion of respondents are dependent on self-study to be inspired to learn more, and they want more time for self-study. **Conclusion:** It is recommended to vary learning methods in a way that facilitates individual work in combination with group work. It may be necessary to offer counseling by a professional teacher for academic challenges as well as for challenges associated with nursing student collaborations.

Key Words: Learning; Nursing Education; Peer Collaboration; Teamwork

Bakgrunn

Sykepleie er et fag og et yrke som utøves gjennom samhandling med pasienter, pårørende og kollegaer. Hvordan vi forholder oss til hverandre i faglig kommunikasjon, vil påvirke samhandlingen (1). Rammeplan for sykepleierutdanning (2) legger føringer for at sykepleierstudentene, gjennom bachelorutdanningen, skal lære å være lagarbeidere og kunne samarbeide med brukere og med andre yrkesgrupper, samt vise kunnskap om konfliktløsning. Strategiplan for Høgskolen i Sørøst-Norge (3), vektlegger blant annet at studietilbudene skal utvikle medborgere som former en bærekraftig framtid.

Samarbeidsevne er derfor i fokus i studietilbudene. Ulike læringsaktiviteter arrangeres på campus i sykepleierutdanningen, basert på gruppesamarbeid blant studentene. Det er ønskelig at bachelorstudenter i sykepleie skal oppleve samarbeid med medstudenter til inspirasjon og vekst, slik at de i fellesskap kan oppleve læring som lystbetont og inspireres til nysgjerrighet og engasjement for sykepleierfaget. Vekselvis styrte og valgfrie grupper knyttes til prekliniske studier så vel som til prosjektarbeid, studieveiledningsgrupper, oppgaveløsning, arbeidskrav i form av skriftlige innleveringer, hjemmeeksamener eller muntlige fremlegg. Gruppearbeid medfører gjerne konflikter og frustrasjoner i enkelte studentgrupper. Sykepleierstudentene lærer blant annet teori om ulike kommunikasjonsmetoder og om gruppepsykologi. Slik teoretisk kunnskap gir liten mening uten å trene i anvendelse av metodene. I prekliniske studier på campus studerer derfor studentene blant annet kommunikasjonsmetoder i samhandling med medstudenter. Slik foregår gjerne faglig og personlig utvikling i nære relasjoner både i for- og etterkant av kliniske studier. Personlig utvikling gjennom studiet handler om dannelse som integreres i sykepleieutførelsen. Dannelse blir til i en uendelig prosess, hvor utøvelse av kunnskap og erfaring løfter studentene videre i prosessen, dersom studenten selv er villig til å la andre

1
2
3 oppdage seg i et utdanningsfellesskap (4). Først da kan sykepleierstudentene ta imot
4
5 veiledning på personlig utvikling. Pettersen (5) poengterer at når vi deltar aktivt i lærende
6
7 fellesskap som i studiegrupper med medstudenter, utfordres våre forestillinger, kunnskaper
8
9 og antakelser. I diskusjon, dialog og meningsbrytning får vi vurdert, modifisert og prøvd
10
11 gyldigheten av egen kunnskap og forståelse.
12

13
14 Denne artikkelen bygger på en evalueringsstudie, gjennomført ved en norsk
15
16 utdanningsinstitusjon. Hensikten med studien var å undersøke hvilke faktorer i
17
18 utdanningstilbudet på campus som fremmer motivasjon for læring hos sykepleierstudenter.
19
20 Målet er å anvende motivasjonsfremmede faktorer i kvalitetssikring av læresituasjoner.
21
22 Artikkelen konsentreres til sykepleierstudentenes erfaringer med medstudentsamarbeid på
23
24 campus. Medstudentsamarbeid diskuteres som inspirasjon til læring, så vel som til hinder
25
26 for læringsutvikling hos sykepleierstudentene. Artikkelen er aktuell for fagansatte ved
27
28 bachelorutdanninger i sykepleie, samt for fagansatte ved profesjonsutdanninger generelt.
29
30
31

32
33 Forskning retter oppmerksomhet mot at studenter i samarbeid med medstudenter øker sin
34
35 forståelse for komplekse fagsituasjoner. Sandahl's (6) studie innlemmet en undersøkelse
36
37 blant bachelorstudenter i sykepleie ved en privat college i Minnesota. Studentene beskrev
38
39 viktigheten av å kunne diskutere og lytte til medstudenters perspektiver. De var
40
41 overveldende positive og rapporterte økt læring som resultat av gruppesamarbeidet. I en
42
43 studie blant veterinærmedisinstudenter i Argentina, ble studentene testet i faget
44
45 veterinærfysiologi, både individuelt og i gruppe (7). Studien konkluderte med at
46
47 samarbeidsgrupper forbedret studentenes prestasjoner. En tidligere undersøkelse blant
48
49 sykepleierstudenter, gjennomført i etterkant av deres 8 ukers prosjektrettet kliniske studier
50
51 i 2.studieår, bekrefter at gruppearbeid har betydning for egen læring hos studentene (8).
52
53
54

1
2 Samarbeid blant medisinstudenter i Teheran viser økt motivasjon for læring og signifikant
3 effekt på kunnskap og forståelse (9). I samtaler med norske studenter ved Matematisk-
4 naturvitenskapelig fakultet, trekkes ofte gode relasjoner til medstudenter fram som den
5 viktigste forutsetningen for å lykkes med studiene (10). I en studie blant
6 vernepleierstudenter, anså de fleste det å få hjelp av medstudenter som en av de viktigste
7 faktorene for å lære. En stor andel av disse studentene hadde også lært av å hjelpe andre
8 medstudenter (11). Gruppesamarbeid medfører gjerne at studentene samarbeider om å
9 gjøre hverandre gode. Samtidig vil mange studenter la seg motivere til innsats i slike
10 fellesskap, noe som kan øke interessen for å lære mer. Raaheim (12) påpeker at egne
11 undervisningsopplegg som systematisk utnytter fordelene ved at flere studenter arbeider i
12 fellesskap, benyttes internasjonalt i stadig flere sammenhenger. Meyer (1) viser til læring i
13 fellesskap som en prosess som foregår via kommunikasjon gjennom utveksling av
14 kunnskap oss mennesker imellom. Hun er da opptatt av menneske- og relasjonskunnskap
15 som utvikles gjennom slik samhandling og at vi mennesker lettere trives når vi oppdager
16 mestring i samarbeidet. Nyere forskning blant sykepleierstudenter i Texas, viser at
17 gruppearbeid styrker samarbeidsevnen og påvirker dermed studentenes evne til å løse
18 komplekse pasientsituasjoner i praksis (13). Gruppesamarbeid medfører også utfordringer
19 som kan oppleves demotiverende for enkelte studenter. Tidligere forskning beskriver
20 eksempler på samarbeid med medstudenter som hinder for læringsiveren hos den enkelte
21 student. Dette gjelder gjerne for studenter som i gruppesamarbeid opplever konflikter og
22 hvor gruppens medlemmer har ulike ambisjoner og mål for samarbeid og læring. En studie
23 blant vernepleierstudenter ved Høgskolen i Molde, viste at 1.årsstudenter scoret lavere på
24 gruppefungering enn eldre studenter (14). De yngste studentene følte seg ikke like trygge
25 og hadde større behov for informasjon og veiledning fra lærer enn 2. og 3.årsstudenter. De

1
2
3 eldste studentene opplevde også samarbeidsproblemer i gruppene, til tross for
4 ambisjonsinndelte grupper. Blant samtlige studenter var det reaksjoner på dårlig samsvar
5 mellom ambisjonsvalg og bidrag i gruppen. Woehr, Arciniega og Poling (15), viser til
6 resultater fra sin studie blant 306 studenter ved et amerikansk universitet. Studentene ble
7 tilfeldig delt i grupper og de kjente ikke hverandre fra før. Det ble konkludert med at jo
8 mer like grunnleggende menneskelige verdier blant gruppemedlemmene, jo mer
9 lagsamhold og effektivitet i gruppearbeidet.
10
11
12
13
14
15
16
17
18

19 **Metode**

20
21
22
23 Evalueringsstudien ble gjennomført i 2016 og undersøkte sykepleierstudenters erfaringer
24 med faktorer i utdanningstilbudet på campus som fremmer motivasjon for læring. Det tas
25 utgangspunkt i en kvantitativ undersøkelsesmetode, med et strukturert spørreskjema.
26
27
28
29

30 **Utvikling av spørreskjema**

31
32 Spørreskjemaet ble utviklet for denne studien og inneholder 9 kategorier med tilhørende 57
33 lukkede delspørsmål. Det måles mengde ved å samle data med faste svaralternativer. Hvert
34 spørsmål har svaralternativer på en skala fra 1-8. Spørsmålene er formulert som utsagn,
35 hvor svaralternativ 1 symboliserer helt enig og 8 helt uenig. Biografiske variabler
36 kartlegges, som studentenes alder, kjønn, deres tidligere utdanning og hvor langt de har
37 kommet i bachelorstudiet i sykepleie. Spørsmålene åpner for kommentarer fra studentene.
38
39 I denne artikkelen anvendes et begrenset datamateriale fra studien, konsentrert til en av
40 spørreskjemaets 9 kategorier: Sykepleierstudentenes erfaringer med ulike situasjoner hvor
41 de kan la seg inspirere til å lære mer i studiet, knyttet til samarbeid med andre på campus.
42
43 Valgt kategori har variabler som vist i Tabell 2. Til kvalitetssikring av spørsmål i
44 forbindelse med utvikling av spørreskjemaet, ble det via epost sendt en henvendelse til 15
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

1
2
3 tilfeldig valgte sykepleiere, som nylig var ferdige med bachelorstudiet. Disse fikk i
4 oppgave å hjelpe til med å gjøre undersøkelsen mest mulig aktuell. Det resulterte i gode
5 tips knyttet til faktorer i utdanningstilbudet på campus som sykepleierne hadde erfart som
6 viktige i forbindelse med motivasjon for læring underveis i studiet. Dette kunne være
7 områder som de mente var betydningsfulle, for at en sykepleierstudent skal bli motivert til
8 studieinnsats og la seg begeistre til å satse for å lære mer innen faget. Rådene ble tatt
9 hensyn til i forkant av spørreskjemaets ferdigstilling.

19 **Utvalg og rekruttering**

20
21 Utvalget er bachelorstudenter i sykepleie, og omfatter alle bachelorstudenter i
22 heltidsutdanning i sykepleie i alle tre studieår ved en norsk høgskole. Ved
23 undersøkelsestidspunktet var det registrert 498 aktive heltidsstudenter. 401 studenter deltok
24 i studien. Total svarprosent var 80,5.

31 **Gjennomføring og forskningsetiske betraktninger**

32
33 Spørreskjemaet ble delt ut til studentene en dag de var samlet, i hvert årskull. Det ble avsatt
34 10 minutter for respondentene til registrering, før skjemaene ble samlet inn i forkant av
35 undervisningsstart. Studentene var informert skriftlig om undersøkelsen på forhånd, via
36 studenttillitsvalgte og i høgskolens læringsportal. Det registreres ikke personopplysninger,
37 noe som medfører at prosjektet faller utenfor meldeplikt i forhold til datapersonvern (16).
38 Studien var heller ikke fremleggelsespliktig for Regional komité for medisinsk
39 forskningsetikk. Det er ikke benyttet navneliste i forbindelse med distribusjon av
40 skjemaene. Data er behandlet konfidensielt.

51 **Statistisk analyse**

52
53 Data ble analysert i statistikkprogrammet SPSS, versjon 23. Beskrivende statistikk som

1
2
3 gjennomsnitt, median og standardavvik ble anvendt. De frie besvarelsene ble sammenfattet
4
5 i et tekstdokument.
6
7

8 **Resultater**

9

10
11 Respondentene består av 11,2 % menn og 88,8 % kvinner. Aldersfordelingen varierer fra
12
13 18 til 53 år (Tabell 1) og er ikke registrert differensiert. Blant respondentene har 21,2 %
14
15 høgskole- og/eller universitetsutdanning i forkant av sykepleierstudiet.
16
17

18
19 Tabell 1. Presentasjon av respondentene. N = 401
20
21

22
23 Det var ønskelig med kjennskap til sykepleierstudentenes erfaring med når de lar seg
24
25 inspirere til å lære mer i studiet, knyttet til samarbeid med andre på campus.
26

27 Respondentene ble derfor stilt overfor ulike utsagn som søker å beskrive slike
28
29 samarbeidsmuligheter. De ble bedt om å vekte hvert enkelt utsagn på en skala fra 1 (helt
30
31 enig) til 8 (helt uenig). Resultatene av respondentenes vektlegging presenteres i Tabell 2.
32
33

34
35 Tabell 2: Sykepleierstudentenes erfaring med når de lar seg inspirere til å lære mer i studiet, knyttet til
36
37 samarbeid med andre på campus. N=401.
38

39
40 Tabell 2 viser at det å diskutere sykepleie med medstudenter i gruppe, uten lærer tilstede,
41
42 ble vektlagt høyt av respondentene (gj.sn. 2,2, SD: 1,6). Tilsvarende, med lærer tilstede,
43
44 ble vektlagt noe lavere (gj.sn. 2,5, SD: 1,8), i forhold til hva som inspirerer
45
46 sykepleierstudentene til å lære mer. Samtidig viser det seg at gruppearbeid uten
47
48 lærerveiledning vektlegges minst (gj.sn. 3,2, SD: 2,2), mens gruppearbeid med
49
50 lærerveiledning får noe høyere score (gj.sn. 2,5, SD: 1,9) som inspirasjonskilde for
51
52 studentene til å lære mer. Respondentene tilbys studieveiledning gjennom første studieår.
53
54 For å bli inspirert til å lære mer er sykepleierstudentene i noe større grad avhengig av
55
56

1
2
3 studieveiledning sammen med medstudenter (gj.sn. 2,3, SD: 1,6) enn individuell
4 studieveiledning (gj.sn. 2,6, SD: 2,0). Respondentene ble presentert for utsagn hvor de
5 skulle vektlegge hvor mye de ble inspirert av å studere alene, og av å diskutere sykepleie
6 med kun en medstudent. Dette var aktuelt å undersøke, da studenter tidvis ytrer ønske om
7 mer alenetid, eller ro til å kunne samarbeide to og to. I Tabell 2 kan vi se at det å diskutere
8 sykepleie med en medstudent, vektlegges høyest i forhold til hva som inspirerer
9 sykepleierstudentene til å lære mer (gj.sn. 2,0, SD: 1,4). Det er videre verdt å merke seg at
10 svært mange vektlegger høyt det at de også er avhengig av selvstudier for å bli inspirert til
11 å lære mer (gj.sn. 2,0, SD: 1,5).

22 23 **Utdypende kommentarer fra respondentene**

24 Enkelte respondenter benyttet seg av muligheten til å skrive egne kommentarer i
25 spørreskjemaet. Noen beskrev medstudentsamarbeid som nødvendig for egen læring slik:
26 «Kollokviegruppe er blant annet helt nødvendig for trivsel og motivasjon». «Diskusjon
27 med medstudenter er tryggere og øker min egen læring, ved at vi sammen må finne ut av
28 temaet». «Jeg lærer mest i en mindre gruppe». «Medstudenter er de jeg lærer mest av».
29 «Jeg lærer mer i gruppearbeid enn alene, lærer bedre med andre». «Jeg liker å jobbe med
30 medstudent. Føler meg tryggere da». «Viktig å ha en å diskutere med». «En medstudent er
31 i samme båt». Andre respondenter registrerte utdypende kommentarer knyttet til ulemper
32 de erfarte ved gruppearbeid i studiet slik: «Det har vært for mye gruppearbeid». «For store
33 grupper og ofte mye konflikter». «Ikke splitt grupper hele tiden, man føler man får bare
34 overfladisk kontakt til slutt». «Jeg liker best å jobbe på egenhånd. Da konsentrerer jeg meg
35 best og lærer mest». «Føler jeg har hele veien måtte være i en gruppe – ta hensyn til
36 gruppen, mer enn jeg har hatt fokus på meg selv som sykepleier. Dette har bidratt til

1
2
3 redusert motivasjon». «Ofte for store grupper i arbeid. Kaos». «Mer tid til egenstudier og
4
5 mindre gruppearbeid».

8 **Diskusjon**

10
11 Resultater fra studien som anvendes i denne artikkelen, belyser sykepleierstudentenes
12
13 erfaringer med hvordan medstudentsamarbeid på campus kan influere på deres inspirasjon
14
15 til å lære mer. Diskusjonen vil dvele ved resultater som synliggjør at bachelorstudenter i
16
17 sykepleie opplever samarbeid med medstudenter som inspirerende, så vel som til hinder
18
19 for læring.

23 **Medstudenter er de jeg lærer mest av**

24
25 Undersøkelsen viser at samarbeid medstudenter imellom kan oppleves av
26
27 sykepleierstudentene som betydningsfullt for læring. Svært mange sykepleierstudenter
28
29 oppgir at de lar seg inspirere til å lære mer når de diskuterer sykepleie med en medstudent
30
31 (Tabell 2). Kommentaren «en medstudent er i samme båt» kan skyldes at studenter gjerne
32
33 samarbeider i et felles språk, som ofte er lett forståelig for alle parter. I følge Vygotskij et
34
35 al. (17) kan personer med ulik kompetanse lære av hverandre i samarbeid og samtidig
36
37 bidra til hverandres læring. Respondenter kommenterte også at «Diskusjon med
38
39 medstudenter er tryggere og øker min egen læring, ved at vi sammen må finne ut av
40
41 temaet». I følge Raaheim (18) skjer det beste av den formelle undervisningsaktiviteten i
42
43 høyere utdanning innenfor læringsfellesskapet. Et læringsfellesskap beskrives av Kaufman
44
45 og Mann (19) som felles aktiviteter, hvor målet er å finne riktig løsning på bestemte
46
47 oppgaver som er presentert av en lærer. Respondenter kommenterte at det er viktig å ha en
48
49 å diskutere med og at de lærer mer av medstudenter i gruppearbeid enn alene. En
50
51 sykepleierstudent kommenterer følgende: «Kollokvi gruppe er blant annet helt nødvendig
52
53
54
55

1
2
3 for trivsel og motivasjon». I forbindelse med en evalueringsstudie blant
4
5 mastergradsstudenter i helsefag ved et norsk universitet, opplevde studentene felles
6
7 refleksjon i grupper som en god arbeidsform. Halvparten av forelesningsdagene var da
8
9 kombinert med gruppearbeid (20). For å bli inspirert til å lære mer er sykepleierstudentene
10
11 i større grad avhengig av gruppearbeid med lærerveiledning enn gruppearbeid uten
12
13 lærerveiledning (Tabell 2). Disse studentene har hatt tilbud om lærerveiledning i alle
14
15 gruppearbeid som er knyttet til studieplanstyrte arbeidskrav. I tillegg tilbys veiledning av
16
17 lærer og studentassistenter i oppgaveseminar i naturvitenskapelige emner. Resultatene i
18
19 undersøkelsen tyder på at sykepleierstudentene ser god nytteverdi av lærerveiledning til
20
21 gruppearbeidet. Det synes også som at de verdsetter rom for sykepleiefaglige diskusjoner
22
23 uten at lærer er tilstede. En tidligere undersøkelse viste at sykepleierstudenter var
24
25 komfortable med å bli veiledet av studentassistenter som var kommet lengre enn dem i
26
27 studiet. De uttalte at studentassistenter kjente bedre til utfordringer i læresituasjonene enn
28
29 hva de erfarte at lærerne gjorde (21). Sykepleierstudentene lar seg inspirere til å lære mer i
30
31 noe større grad uten lærer tilstede i diskusjonene enn når lærer er tilstede (Tabell 2). Det er
32
33 ikke registrert kommentarer som forteller noe om årsak til dette. En årsak kan være at
34
35 studentene deltok i gruppearbeid i oppstarten av studiet, hvor de enda var ukjent med
36
37 læreren som var tilstede i sykepleiefaglig diskusjon i grupper. Det er muligheter for at
38
39 enkelte studenter kunne oppleve dette uvant og dermed også utrygt. Samtidig må vi merke
40
41 oss at sykepleierstudentene legger betydelig vekt på at de også lar seg inspirere til å lære
42
43 mer når de diskuterer sykepleie med medstudenter i gruppe med lærer tilstede (Tabell 2).
44
45 Det registreres også data fra disse respondentene som fokuserer på hvordan læreren kan
46
47 påvirke sykepleierstudenters tro på seg selv i studiet. Læreren som motiverende og lyttende
48
49 veileder pekes på (22). En tilgjengelig lærer og gjerne også studentassistenter som kan
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

1
2 hentes til gruppen ved behov, kan nok for mange studenter være et godt tilbud.
3
4 Respondentene er kjent med slike tilbud i forbindelse med oppgaveseminar. For å bli
5
6 inspirert til å lære mer er sykepleierstudentene i stor grad avhengig av studieveiledning.
7
8 Resultatene viser samtidig at studieveiledning sammen med medstudenter vektlegges noe
9
10 mer enn individuell studieveiledning (Tabell 2). Disse studentene har hatt tilbud om
11
12 studieveiledning med en fast lærer gjennom hele første studieår, fortrinnsvis i grupper, med
13
14 tilbud om individuell veiledning i tillegg. Studieveiledning kan defineres som rådgivning.
15
16 Tilbud om studieveiledning kan være til hjelp for studentene ved tilvenning til
17
18 studentrollen og i tilknytning til trivsel i studiemiljøet, så vel som faglig veiledning
19
20 tilknyttet arbeidskrav (23).
21
22
23
24

25 **Det har vært for mye gruppearbeid**

26
27 En betydelig andel av respondentene er avhengig av selvstudier for å kunne bli inspirert til
28
29 å lære mer (Tabell 2). En student kommenterer at «Jeg liker best å jobbe på egenhånd. Da
30
31 konsentrerer jeg meg best og lærer mest». En annen kommenterer at det er ønskelig med
32
33 mer tid til egenstudier og mindre gruppearbeid. Sykepleierstudentene anbefales gjerne å
34
35 avsette tid til selvstudier. Dette for å kunne planlegge egen studietid, samt for å skaffe seg
36
37 ro til forberedelser og etterarbeid i kombinasjon med forpliktende samarbeid med
38
39 medstudenter. En student skriver at det har vært for mye gruppearbeid. En annen
40
41 kommenterer slik: «Føler jeg har hele veien måtte være i en gruppe – ta hensyn til gruppen,
42
43 mer enn jeg har hatt fokus på meg selv som sykepleier. Dette har bidratt til redusert
44
45 motivasjon». Dette kan skyldes at disse studentene opplever det å mestre samarbeid i
46
47 gruppen til å ha større fokus enn personlig og faglig læring. Det kan også skyldes erfaring
48
49 med konfliktfylt gruppesamarbeid. Studenter kommenterer at det har vært for store
50
51 grupper, med konflikter og kaos i gruppene. Konflikter i gruppearbeid kan for enkelte
52
53
54
55

1
2
3 studenter oppleves som hindring for læring. I slike tilfeller kan en fagperson bidra med
4
5 veiledning mot gruppens forhåpentlige konfliktløsning, eventuelt avgjøre at en gruppe
6
7 splittes når det er nødvendig. Negative opplevelser for studenter i lærende fellesskap kan
8
9 bidra til mistriivsel og manglende inspirasjon til å satse i enkelte nye læringsaktiviteter. Ved
10
11 fravær hos enkelte studenter, kan det medgå mye energi til irritasjon og gjentakelser hos
12
13 andre av gruppens medlemmer. Det å utarbeide forpliktende samarbeidskontrakt i
14
15 studentgruppen, kan derfor være essensielt. Likeledes kan det være nødvendig med en
16
17 fagperson som veileder både i faglige utfordringer så vel som i utfordringer knyttet til
18
19 studentenes samarbeid seg imellom. Dersom samarbeid med andre studenter bidrar til
20
21 redusert motivasjon for den enkelte sykepleierstudent, kan veiledning med en fagansatt
22
23 være nyttig. Selvutvikling, i kombinasjon med faglig innsikt, er nødvendig for at en student
24
25 skal kunne la seg motivere til økt studieinnsats. Det kan derfor være aktuelt at en fagperson
26
27 veileder studenten mot å oppdage denne utviklingen gjennom samarbeid med
28
29 medstudenter. I tilfeller hvor studenten har stort fokus rettet mot sin opplevelse av andre i
30
31 samarbeidsgruppen, kan det være nyttig med veiledning som hjelper studenten til å flytte
32
33 fokus mot seg selv, slik at studentene kan forstå seg selv i relasjon til andre. Disse
34
35 sykepleierstudentene har tilbud om å hente inn en fagansatt til veiledning i
36
37 gruppesamarbeidet. Lojalitet til medstudenter kan hindre enkelte studenter i å søke slik
38
39 veiledning. Noe konfliktløsning kan tenkes at studentene mestrer selv. Det viser funn fra
40
41 en studie blant lærerassistenter som bisto studenter i utvikling av deres
42
43 samarbeidskompetane. De fleste studentgruppene var i stand til å sortere ut mindre
44
45 konflikter alene (24). Ut fra studentenes score i vår undersøkelse vil det synes tilrådelig å
46
47 variere læringsmetoder på en måte som tilrettelegger for individuelt arbeid i kombinasjon
48
49 med gruppearbeid. Det kan være gunstig å tilpasse mengden gruppearbeid slik at det i
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

1
2
3 passende situasjoner kan være valgfritt for sykepleierstudentene å samarbeide med andre.
4
5 For noen studenter kan det være en fordel å tilhøre samme gruppe over tid. Det viser denne
6
7 kommentaren fra en av studentene: «Ikke splitt grupper hele tiden, man føler man får bare
8
9 overfladisk kontakt til slutt». En student kommenterer: «Jeg liker å jobbe med medstudent.
10
11 Føler meg tryggere da». Ut fra slike kommentarer kan vi anta at medstudentsamarbeid kan
12
13 medføre trygghet for enkelte studenter. Det å da måtte bytte til en annen gruppe, kan
14
15 oppleves utrygt og kontakten blir overfladisk for noen. Disse studentene har hatt
16
17 kontinuitet i studentgrupper på ca.10 medlemmer gjennom første studieår. Denne
18
19 storgruppen har så vært inndelt i mindre grupper med ulike sammensettinger i ulike
20
21 læresituasjoner. Disse inndelingene har studentene påvirket selv.
22
23
24

25 **Konklusjon**

26
27
28 Studien viser at sykepleierstudentene opplever samarbeid med medstudenter som
29
30 betydningsfullt for læring. Flertallet har også hatt stor nytteverdi av lærerveiledning i
31
32 gruppearbeidet. En betydelig andel av respondentene er avhengig av selvstudier for å
33
34 kunne bli inspirert til å lære mer, og mange ønsker derfor mer tid til egenstudier. Det
35
36 anbefales å variere læringsmetodene på en måte som tilrettelegger for individuelt arbeid i
37
38 kombinasjon med gruppearbeid. Det kan være nødvendig med tilbud om veiledning av en
39
40 fagperson både til faglige utfordringer så vel som til utfordringer knyttet til studentenes
41
42 samarbeid seg imellom. I forhold til videre kunnskapsutvikling innen disse områdene vil
43
44 det være interessant med studier som har prospektiv karakter, hvor et utvalg studenter
45
46 følges over tid.
47
48
49

50
51 Studien er finansiert av Universitetet i Sørøst-Norge, Fakultet for helse- og sosialvitenskap.
52
53
54
55

Referanser

1. Meyer KIS. Kommunikasjon, læring og trivsel i arbeidsmiljøet. In Alvsvåg H & Førland O. (Eds.) **Engasjement og læring. Fagkritiske perspektiver på sykepleie**. Oslo: Akribe AS; 2007.
2. Kunnskapsdepartementet. **Rammeplan for sykepleierutdanning**. 2008.
3. Høgskolen i Sørøst-Norge. **Strategi 2017 - 2021**. 2017.
4. Jacobsen TI. Hvordan dannes sykepleierstudenten i dag? **Klin Sygepleje**. 2014; 28(3): 71-75.
5. Pettersen RC. **Kvalitetslæring i høyere utdanning. Innføring i problem- og praksisbasert didaktikk**. Oslo: Universitetsforlaget; 2005.
6. Sandahl SS. Collaborative testing as a learning strategy in nursing. **Nurs Educ Perspect**. 2009; 30(3): 171-175.
7. Giuliadori MJ, Lujan HL, DiCarlo S. Collaborative group testing benefits high-and low-performing students. **Adv Physiol Educ**. 2008; 32(4): 274-278. DOI: <https://doi.org/10.1152/advan.00101.2007>
8. Hansen KK, Kahn PR. Studenter som forskerteam. **Uniped**. 2016; 39(3): 228-239. DOI: <https://doi.org/10.18261/issn.1893-8981-2016-03-04>
9. Mohammad-Davoudi AH, Parpouchi A. Relation between team motivation, enjoyment, and cooperation and learning results in learning area on team-based learning among students of Tehran University of medical science. **Procedia Soc Behav Sci** 230, 2016; 184-189. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.09.023>
10. Mørken K, Sølna H, Villanger ID. Hvordan skaper vi gode betingelser for læring? **Uniped**. 2015; 38(4): 264-273.

11. Bakken H, Østby M. «Mulig det finnes en angreknapp?»: mestringstillit og IKT-kompetanse hos den voksne deltids vernepleierstudent. *Arbeidsnotat – Working Paper*, 2015:2. Høgskolen i Molde. Møreforskning; 2015.
12. Raaheim A. *Råd og tips til deg som skal studere*. Oslo: Gyldendal Akademisk; 2014.
13. Wiggs CM. Collaborative testing: Assessing teamwork and critical thinking behaviors in baccalaureate nursing students. *Nurs Ed Today*. 2011; 3: 279-282. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2010.10.027>
14. Brask OD, Østby, M. Ambisjoner og forpliktelse i studentgrupper. Erfaringer med gruppesammensetting og samarbeid ut fra selvvalgt ambisjonsnivå. *Uniped*. 2013; 36(1): 4-25. DOI: <https://doi.org/10.3402/uniped.v36i1.20950>
15. Woehr D J, Arciniega LM, Poling TL. Exploring the Effects of Value Diversity on Team Effectiveness. *J Bus Psychol*. 2013; 28 (1): 107-121. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10869-012-9267-4>
16. Justis- og beredskapsdepartementet. Lovdata og personopplysningsloven. Oslo; 2015. (Sisert 25.februar, 2018) Tilgjengelig på: <http://www.lovdata.no/> (<http://www.lovdata.no/>).
17. Vygotsky LS, Cole M, John-Steiner V, Scribner S, Souberman E, Wertsch JV. Mind in Society. The Development of Higher Psychological Processes. *Am J Psychol*. 1979; 92 (1): 166-167. DOI: <https://doi.org/10.2307/1421493>
18. Raaheim A. *Råd og tips til deg som underviser*. Oslo: Gyldendal Akademisk; 2013.
19. Kaufman DM, Mann KV. Teaching and Learning in Medical Education: How Theory can inform Practice. In Swanwick, T. (Eds.) *Understanding Medical Education. Evidence, Theory and Practice*. London: Wiley-Blackwell; 2010. DOI: <https://doi.org/10.1002/9781444320282.ch2>

- 1
2
3 20. Fegran L, Slettebø Å. Læringsutbytte, læringsaktiviteter og vurderingsformer.
4 **Nordisk Sygeplejeforskning**. 2012; 2(1): 64-73.
5
6
7 21. Jacobsen TI. Studentassistenter i sykepleierutdanningen. **Klin Sygepleje**. 2015;
8 29(4): 69-73.
9
10
11 22. Jacobsen TI, Onshuus K. «Sykepleier er hva jeg vil bli – dere hjelper meg på
12 veien!» Hvordan kan læreren påvirke sykepleierstudentens tro på seg selv i studiet?
13 **Klin Sygepleje**. 2017; 31(4): 287-298. DOI: [https://doi.org/10.18261/issn.1903-](https://doi.org/10.18261/issn.1903-2285-2017-04-05)
14 [2285-2017-04-05](https://doi.org/10.18261/issn.1903-2285-2017-04-05)
15
16
17
18
19 23. Jacobsen TI, Borg M. «Å studere sykepleie – det er jo ikke så enkelt som jeg
20 trodde» - Evaluering av sykepleierstudenters erfaring med tilbud om
21 studieveiledning ved studiestart. **Klin Sygepleje**. 2011; 25(4): 62-72.
22
23
24
25 24. Selbekk M. **Facilitating conflict: A qualitative study of how learning assistants in**
26 **Experts in Teamwork experienced facilitation for handling conflicts in the student**
27 **groups**. Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet (NTNU); 2012.
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

Tabeller:

Tabell 1. Presentasjon av respondentene. N = 401

Alder:	Menn: 45	Kvinner: 356
Alder: 18 - 21	12	155
Alder: 22 – 25	14	116
Alder: 26 – 29	5	27
Alder: 30 – 33	6	27
Alder: 34 – 37	3	12
Alder: 38 – 53	3	12
Ubesvart	2	7

Tabell 2: Sykepleierstudentenes erfaring med når de lar seg inspirere til å lære mer i studiet, knyttet til samarbeid med andre på campus. N=401.

Variabler	Gj.snitt	Median	Std
Jeg lar meg inspirere til å lære mer når jeg diskuterer sykepleie med medstudenter i gruppe uten lærer tilstede	2,2	2	1,6
Jeg lar meg inspirere til å lære mer når jeg diskuterer sykepleie med medstudenter i gruppe med lærer tilstede	2,5	2	1,8
Jeg lar meg inspirere til å lære mer når jeg diskuterer sykepleie med en medstudent	2,0	1	1,4
For å bli inspirert til å lære mer er jeg avhengig av gruppearbeid uten lærerveiledning	3,2	3	2,2
For å bli inspirert til å lære mer er jeg avhengig av gruppearbeid med lærerveiledning	2,5	2	1,9
For å bli inspirert til å lære mer er jeg avhengig av studieveiledning sammen med medstudenter	2,3	2	1,6
For å bli inspirert til å lære mer er jeg avhengig av studieveiledning uten medstudenter	2,6	2	2,0
For å bli inspirert til å lære mer er jeg avhengig av selvstudier	2,0	1	1,5